

Aplec de Sant Salvador de les Espases

Olesa de Montserrat

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Sant Salvador de les Espases
Emplaçament Ctra. C-55, trencall al km. 7 cap a la Puda. Corriol senyalitzat que surt 150 m abans del balneari
Alçada: 412

Coordenades:

Latitud: 41.579
Longitud: 1.88425
UTM Est (X): 406989
UTM Nord (Y): 4603636

Classificació

Número de fitxa 08147 - 36
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XXI
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Religios
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Muntanya de Sant Salvador de les Espases](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 13/10/2011 - 02:00

Descripció

Sant Salvador de les Espases és un santuari situat a dalt d'un espectacular espadat, al punt de confluència dels termes d'Esparreguera, Olesa de Montserrat i Vacarisses. Els olesans hi continuen fent un aplec, que actualment es fa el primer diumenge de setembre. L'Associació d'Amics de Sant Salvador de les Espases s'encarrega de mantenir l'ermita en condicions per aquest dia i de l'organització de l'aplec. La concurrència sol ser força alta, de dues-centes a tres-centes persones. La romeria consisteix en fer l'itinerari fins a l'ermita, un esmorzar, concurs de poesia i una missacantada a la capella. Altres pobles de l'entorn, com Esparreguera, Vacarisses o Terrassa, també hi fan els seus aplecs però en altres diades.

Història

Segons documents citats pel pare Joan Solà, al segle XVII ja hi ha constància d'aplecs a Sant Salvador que celebraven anualment els pobles de l'entorn (SOLÀ 1990: 37). Al segle XVIII els obrers elegits pels Consellers de Manresa (que eren els administradors d'aquest santuari) acudien cada any a l'aplec. L'advocació de Sant Salvador (identificada amb la Transfiguració del Senyor) va difondre's a partir del segle XII. La festa era el dia 6 d'agost, i l'aplec es celebrava el diumenge següent, si no coincidia amb diumenge. Segons Joan Solà, des de temps immemorial "quasi tots els pobles dels voltants, especialment Olesa, visiten el Salvador, acompanyats d'un Senyor sacerdot per celebrar-hi Santa Missa (...). A més de la Missa a la Capella, se celebrava amb tota pompa un Ofici cantat a la Parròquia" (SOLÀ 1990: 43). Ja des d'antic, altres pobles de l'entorn feien el seu aplec en altres diades; per exemple, Vacarisses per Sant Joan Degollaci. Fins a mitjan segle XX la romeria més tradicional encara es mantenia molt viva: a les cinc de la matinada es resava el rosari de l'Aurora i es sortia de l'església parroquial tot portant la imatge del Sant Crist. A l'ermita s'hi feien dues misses, i també sardanes i teatre. Era tradició que es representessin determinats sainets i que es recitessin poesies. Després es resava el rosari abans de marxar. De tornada, a la Casa Blanca, que ja no existeix, s'hi feia una ballada de sardanes.

Bibliografia

Centre Muntanyenc i de Recerques Olesà (1990). Ermita de Sant Salvador de les Espases. Estudi sobre el passat de l'ermita i el seu castell (treball inèdit).

FLOTATS, Antoni (1979). Vacarisses, assaig històric d'un poble, p. 142-143

HERNÁNDEZ CARDONA, M. Àngel (1997). Les plantes i el paisatge vegetal d'Olesa de Montserrat. Col·lecció Vila d'Olesa, 6. Ajuntament d'Olesa de Montserrat; Publicacions de l'Abadia de Montserrat, p. 292

HERNÁNDEZ, Àngel M. (2003). Ressons de Sant Salvador de les Espases. Associació d'Amics de Sant Salvador de les Espases. Olesa.

MARTÍNEZ NOGAREDA, E (2000). L'Abans. Olesa de Montserrat. Recull gràfic. 1875-1965. Ed. Efadós, p. 187-193

PAGÈS PARETAS, Montserrat (1990). Sant Salvador de les Espases (pròleg a la segona edició de la monografia de Joan Solà). Ajuntament d'Olesa de Montserrat; Publicacions de l'Abadia de Montserrat. P. XVIII, XXII

SOLÀ, Joan (1990). Història de Sant Salvador de les Espases. Ajuntament d'Olesa de Montserrat; Publicacions de l'Abadia de Montserrat (1ª edició: 1929), p. 44, 53

